

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Εισηγητής: Γεώργιος Ιατρίδης

Επικ. Καθηγητής Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

E-mail: giatridis@econ.uth.gr

Διάρθρωση

- *Ενότητα 1, Χρηματοοικονομική Λογιστική*
 - Έννοιες Ενεργητικού, Παθητικού, Καθαρής θέσης, Αποτελεσμάτων, Λογαριασμών, Ισοζυγίων
 - Κατάρτιση Λογιστικών Καταστάσεων

Λογιστική - Σκοποί

- Η παροχή πληροφοριών στη διοίκηση των οικονομικών μονάδων για την αποτελεσματική λειτουργία, έλεγχο και για την διαχείριση των μονάδων αυτών.
- Η παροχή σε πρόσωπα ή φορείς που βρίσκονται εκτός της οικονομικής μονάδος για τη λήψη ορθών οικονομικών αποφάσεων επί θεμάτων επενδύσεων, χορηγήσεων, κ.λ.π.

Χρήστες των Λογιστικών

Πληροφοριών

- σημερινοί και πιθανοί μελλοντικοί φορείς του κεφαλαίου (εταίροι και μέτοχοι)
- πιστωτικά ιδρύματα, και άλλοι πιστωτές
- ομολογιούχοι σημερινοί και μελλοντικοί
- συνδικαλιστικές οργανώσεις και εργαζόμενοι
- πελάτες
- προμηθευτές
- ανταγωνιστές
- χρηματοοικονομικοί αναλυτές
- κρατικοί φορείς

Κλάδοι της Λογιστικής

- Χρηματοοικονομική Λογιστική
- Διοικητική Λογιστική
- Φορολογική Λογιστική
- Ελεγκτική
- Κοστολόγηση
- Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Χρηματοοικονομική Λογιστική

- Χρηματοοικονομική λογιστική είναι ο κλάδος της Λογιστικής ο οποίος ασχολείται με την παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών, οι οποίες αναφέρονται στις οικονομικές μονάδες, με σκοπό να υποβοηθήσει κυρίως τους ενδιαφερόμενους που βρίσκονται εκτός των οικονομικών μονάδων, να λάβουν ορθές οικονομικές αποφάσεις.

Διοικητική Λογιστική

- Διοικητική Λογιστική είναι ο κλάδος που ασχολείται με τη παροχή πληροφοριών στη Διοίκηση της μονάδος. Ασχολείται με την υποβοήθηση της ηγεσίας των μονάδων στην επισήμανση χρηματοοικονομικών προβλημάτων και των αιτιών τους, στην εξεύρεση λύσεων, στον προγραμματισμό, στη χάραξη πολιτικής και στον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των αποφάσεων.

Φορολογική Λογιστική

- Φορολογική Λογιστική είναι ο κλάδος που ασχολείται με τις επιπτώσεις της φορολογικής νομοθεσίας στον προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των αποτελεσμάτων χρήσεως των οικονομικών μονάδων.

Ελεγκτική

- Ελεγκτική είναι ο κλάδος που ασχολείται με το σύνολο των κανόνων, μεθόδων και διαδικασιών ελέγχου για την αποφυγή και αποκάλυψη λαθών και ατασθαλιών

Αναγκαιότητα της Λογιστικής Αποκάλυψης

Η επαρκής και ποιοτική λογιστική πληροφόρηση συνεισφέρει :

- στην ανάπτυξη της αγοράς κεφαλαίου
- στην εύρυθμη λειτουργία του λογιστικού συστήματος και της οικονομίας
- στη μείωση της ασυμμετρίας πληροφόρησης
- στην απεικόνιση της πραγματικής χρηματοοικονομικής εικόνας των επιχειρήσεων
- στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της αγοράς

(Watts and Zimmerman, 1979 και 1986 · Holthausen and Leftwich, 1983)

Ποιοτικά Χαρακτηριστικά Λογιστικών Πληροφοριών

- να είναι σχετική
- να είναι κατανοητή
- να είναι αξιόπιστη
- να είναι ολοκληρωμένη
- να είναι αντικειμενική
- να παρέχεται εγκαίρως
- να είναι συγκρίσιμη

Ποιοτικά Χαρακτηριστικά Λογιστικών Πληροφοριών

- Κατανοητές από τον χρήστη που έχει μία εύλογη γνώση λογιστικής, του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και επιθυμεί να μελετήσει τις πληροφορίες.
- Σχετικές για λήψη οικονομικών αποφάσεων (προβλεπτικός και επιβεβαιωτικός ρόλος των πληροφοριών)
 - Ουσιώδεις

Ποιοτικά Χαρακτηριστικά Λογιστικών Πληροφοριών

- Εγκυρότητα (απουσία ουσιώδους λάθους και μεροληψίας)
 - Πιστή Παρουσίαση των γεγονότων
 - Επικράτηση της ουσίας των συναλλαγών πάνω στον νομικό τύπο
 - Ουδετερότητα (αμερόληπτες)
 - Σύνεση
 - Πληρότητα (με τους περιορισμούς του ουσιώδους και του κόστους απόκτησης)

Ποιοτικά Χαρακτηριστικά Λογιστικών Πληροφοριών

- Συγκρισιμότητα
 - Συνέπεια
 - Πλήρη Αποκάλυψη (των λογιστικών πολιτικών, των μεταβολών αυτών και των επιπτώσεων αυτών των μεταβολών)

Περιορισμοί στη Σχετικότητα και Εγκυρότητα

- Έγκαιρη πληροφόρηση
- Το κόστος απόκτησης μίας πληροφορίας να μην υπερβαίνει τα προσδοκώμενα οφέλη από τη χρησιμοποίησή της
- Ισορροπία μεταξύ των ποιοτικών χαρακτηριστικών (substance over form)

Γενικά Παραδεκτές Λογιστικές Αρχές

- Αρχή της Λογιστικής Οντότητας
- Αρχή της Συνεχούς Δραστηριότητας της Οικονομικής Μονάδας
- Αρχή της Περιοδικότητας
- Αρχή της Νομισματικής Μονάδας
- Αρχή του Ιστορικού Κόστους
- Αρχή της Πραγματοποίησης των Εσόδων
- Αρχή της Συσχετίσεως των Εξόδων με τα Έσοδα
- Αρχή της Αυτοτέλειας των Χρήσεων
- Αρχή της Συνέπειας των Λογιστικών Μεθόδων
- Αρχή της Αντικειμενικότητας
- Αρχή της Συντηρητικότητας
- Αρχή του Ουσιώδους των Λογιστικών Πληροφοριών
- Αρχή της Επαρκούς Αποκαλύψεως
- Αρχή της Πραγματικής Εικόνας

Αρχή της Λογιστικής Οντότητας

- Σύμφωνα με την αρχή αυτή, ολόκληρο το λογιστικό σύστημα των οικονομικών μονάδων διαμορφώνεται με επίκεντρο την οικονομική μονάδα, που θεωρείται ότι έχει δική της υπόσταση, δική της περιουσία και δικές της υποχρεώσεις.
- Οι φορείς της επιχειρηματικής μονάδας θεωρούνται τρίτοι όσον αφορά την περιουσία τους, τις ατομικές υποχρεώσεις και τις συναλλαγές τους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και αυτές που γίνονται με την οικονομική μονάδα.

Αρχή της Συνεχούς Δραστηριότητας

- Οι οικονομικές μονάδες θεωρείται ότι έχουν απεριόριστη ζωή παρά το περιορισμένο της ζωής των φορέων της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Αρχή της Αντικειμενικότητας

- Οι διάφορες λογιστικές μετρήσεις και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτές πρέπει να είναι αμερόληπτα και επαληθεύσιμα.
- Αμερόληπτες μετρήσεις είναι εκείνες οι οποίες δεν επηρεάζονται από υποκειμενικές εκτιμήσεις και κρίσεις, λ.χ. πωλήσεις, αγορές, πληρωμές, εισπράξεις.
- Επαληθεύσιμες είναι οι μετρήσεις που μπορούν να υποστηριχθούν με αποδεικτικά ή δικαιολογητικά έγγραφα.

Αρχή του Ιστορικού κόστους

- Η καταγραφή και παρουσίαση των στοιχείων μίας οικονομικής μονάδας γίνεται με βάση το κόστος ή το ιστορικό κόστος, όχι μόνο κατά τη στιγμή της αποκτήσεως ή δημιουργίας τους, αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια που αυτά αποτελούν στοιχεία της οικονομικής μονάδας.

Σύνθεση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΛΠ

- Ισολογισμός
- Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως
- Κατάσταση Όλων των Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων ή Κατάσταση των Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων εξαιρουμένων των Εισφορών & Διανομών Κεφαλαίων στους Μετόχους
- Κατάσταση Ταμειακών Ροών
- Λογιστικές Πολιτικές και Επεξηγηματικές Σημειώσεις

Λογιστική των Αποσβέσεων

- Λογιστική Απόσβεση Ενσώματων Παγίων Στοιχείων είναι το κόστος των υπηρεσιών των στοιχείων αυτών οι οποίες έχουν εξαντληθεί.
- Σύμφωνα με Αρ. 43 ν. 2190/1920 «η απόσβεση του καθενός από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι ανάλογη της ετήσιας μείωσης της αξίας του, που οφείλεται τόσο στη χρησιμοποίηση του στοιχείου αυτού, όσο και στην πάροδο του χρόνου και στην οικονομική απαξίωση του...».

Λογιστική των Αποσβέσεων

- Κατά το ΕΓΛΣ «αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο είναι το ενσώματο ή άυλο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος».
- Σε απόσβεση υπόκεινται και τα έξοδα εγκατάστασης. Δεν υπόκεινται σε απόσβεση τα γήπεδα και τα οικόπεδα.

Προσδιοριστικοί Παράγοντες

- **Κόστος Κτήσης**
- **Υπολειμματική Αξία** είναι το ποσό στο οποίο εκτιμάται ότι θα διατεθεί το πάγιο στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του.
- **Ωφέλιμη Ζωή** του παγίου στοιχείου είναι το σύνολο των υπηρεσιών που εκτιμάται ότι θα προσφέρει το στοιχείο σε μια λογιστική μονάδα.
 - Η ωφέλιμη ζωή περιορίζεται από: α) φυσικούς παράγοντες (χρονική φθορά, λειτουργική φθορά) β) οικονομικούς παράγοντες (οικονομική κ' τεχνολογική απαξίωση).
- **Εξαντλούμενες Υπηρεσίες** είναι η ποσότητα των υπηρεσιών που προσφέρει το πάγιο στοιχείο στη λογιστική μονάδα και εξαντλείται κατά τη διάρκεια μιας χρήσης.

Νομοθεσία Αποσβέσεων

- Η βασική μέθοδος υπολογισμού των αποσβέσεων είναι η μέθοδος της σταθερής απόσβεσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με συντελεστές απόσβεσης που καθορίζονται από τη νομοθεσία για κάθε στοιχείο παγίου. Οι συντελεστές αυτοί καλύπτουν τη φυσική φθορά και οικονομική απαξίωση.
- Οι συντελεστές αποσβέσεων εφαρμόζεται επί της τιμής κτήσεως του παγίου συν της βελτιώσεις και επεκτάσεις ή επί της αναπροσαρμοσμένης αξίας τους.

Νομοθεσία Αποσβέσεων

- Κατά βάσει οι τακτικές αποσβέσεις αποτελούν στοιχείο κόστους των προϊόντων που παράγονται και ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος.
- Σύμφωνα με τα ΔΛΠ, οι οικονομικές μονάδες πρέπει να κάνουν εκτίμηση της ωφέλιμης ζωής του παγίου και αναλόγως να διενεργούν αποσβέσεις.
- Η αρχική εκτίμηση μπορεί να αναθεωρηθεί κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου.

Παράδειγμα

- Αγορά μηχανήματος αντί 10.000 Ευρώ
- Έξοδα μεταφοράς 200 Ευρώ
- Έξοδα εγκατάστασης 500 Ευρώ
- Υπολειμματική Αξία 400 Ευρώ
- Εκτιμώμενη Ωφέλιμη ζωή 4 χρόνια
- Έναρξη λειτουργίας η πρώτη ημέρα της λογιστικής χρήσεως

Παράδειγμα

- Τιμή Κτήσης = $10.000 + 200 + 500 = 10.700$
- Αποσβεστέα Αξία = $10.700 - 400 = 10.300$
- Σταθερή Μέθοδος Απόσβεσης
- Ετήσια Απόσβεση = $10.300 / 4 = 2.575$ Ευρώ
- Συντελεστής Ετήσιας Απόσβεσης = $1/4 = 25\%$
- Ετήσια Απόσβεση = $10.300 \times 25\% = 2.575$

Παράδειγμα - Πίνακας Αποσβέσεων

Έτος	Αποσβ Αξία	Συντελ	Ετ Απόσβ	Σωρ Απόσβ	Αναπόσβ Αξία
1ο	10.300	25%	2.575	2.575	7.725
2ο	10.300	25%	2.575	5.150	5.150
3ο	10.300	25%	2.575	7.725	2.575
4ο	10.300	25%	2.575	10.300	-